

PROJECTE LINGÜÍSTIC

Aprovat en Consell Escolar en data: 14 de juny de 2022

0. Introducció

0.1. Presentació del document

1. Context sociolingüístic

1.1. Alumnat

1.2. Entorn

2. La llengua catalana.

2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

2.1.1. La llengua, vehicle de comunicació i de convivència

2.1.1.1. El català, vehicle de comunicació

2.1.1.2. El català, eina de convivència

2.1.2. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

2.1.2.1. Programa d'immersió lingüística

2.1.2.2. Llengua oral

2.1.2.3. Llengua escrita

2.1.2.4. Relació llengua oral i llengua escrita

2.1.2.5. La llengua en les diverses àrees

2.1.2.6. Continuitat i coherència entre cicles i nivells/trams

2.1.2.7. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular.

2.1.2.7.1. Alumnat que desconeix les dues llengües oficials

2.1.2.7.2. Alumnat sud-americà de parla hispana

2.1.2.8. Atenció de la diversitat

2.1.2.9. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua

2.1.2.10. Avaluació del coneixement de la llengua

2.1.2.11. Materials didàctics

2.1.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe

2.1.3.1. Informació multimèdia

2.1.3.2. Usos lingüístics

2.1.3.3. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum

2.1.3.4. Català i llengües d'origen

2.2. La llengua castellana

2.2.1. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana

2.2.1.1. Introducció de la llengua castellana

2.2.1.2. Llengua oral

2.2.1.3. Llengua escrita

- 2.2.1.4. **Activitats d'ús**
- 2.2.1.5. **Castellà a les àrees no lingüístiques**
- 2.2.1.6. **Alumnat nouvingut**

2.3. Altres llengües

2.3.1. Llengües estrangeres

2.3.1.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etap

- 2.3.1.1.1. **Desplegament del currículum**
- 2.3.1.1.2. **Metodologia**
- 2.3.1.1.3. **Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera**
- 2.3.1.1.4. **Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera**
- 2.3.1.1.5. **L'ús de la llengua estrangera a l'aula**

2.3.1.2. Estratègies d'ampliació de l'oferta de llengües estrangeres

- 2.3.1.2.1. **Avançament de l'aprenentatge de la llengua estrangera**
- 2.3.1.2.2. **Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera**

2.3.2. Llengües complementàries procedents de la nova immigració

2.4. Organització i gestió

2.4.1. Organització dels usos lingüístics

- 2.4.1.1. **Llengua del centre**
- 2.4.1.2. **Documents de centre**
- 2.4.1.3. **Ús no sexista del llenguatge**
- 2.4.1.4. **Comunicació externa**
- 2.4.1.5. **Llengua de relació amb famílies**
- 2.4.1.6. **Educació no formal**
  - 2.4.1.6.1. **Serveis d'educació no formal**
  - 2.4.1.6.2. **Activitats extraescolars**
  - 2.4.1.6.3. **Contractació d'activitats extraescolars a les empreses**
- 2.4.1.7. **Llengua i entorn**

2.4.2. Plurilingüisme al centre educatiu

- 2.4.2.1. **Actituds lingüístiques**
- 2.4.2.2. **Mediació lingüística (traducció i facilitació)**

2.4.3. Alumnat nouvingut

2.4.4. Organització dels recursos humans**2.4.4.1. El pla de formació de centre en temes lingüístics****2.4.5. Organització de la programació curricular****2.4.5.1. Coordinació cicles i nivells****2.4.5.2. Estructures lingüístiques comunes****2.4.5.3. Projectes d'innovació****2.4.6. Biblioteca escolar****2.4.6.1. Accés i ús de la informació****2.4.6.2. Pla de lectura de centre****2.4.7. Projecte del centre****2.4.7.1. Pàgina web del centre****2.4.7.2. Revista****2.4.7.3. Exposicions****2.4.8. Xarxes de comunitats virtuals****2.4.9. Intercanvis i mobilitat****2.4.10. Dimensió internacional del centre educatiu****3. Avaluació del projecte****4. Concreció operativa del projecte (Pla Anual)****5. Annex****5.1 Distribució horària****0. Introducció****0.1. Presentació del document****Presentació del document**

El PLC s'ha d'entendre com un procés de reflexió del tractament de les diverses llengües que, a nivells diferents, hi ha en un centre educatiu. El Projecte Lingüístic forma part del Projecte Educatiu i ha de tenir present tant el marc legal com la diagnosi de la realitat del centre i ha de definir-se en aquests grans temes: el paper de la llengua vehicular, el tractament de les llengües

curriculars i els aspectes d'organització i de gestió que tinguin repercussions lingüístiques.

Els principis expressats en el PLC s'han de desenvolupar en la resta de documents de gestió del centre i s'ha de concretar en el pla anual.

Es disposa d'un PLC que, en un principi, va servir per avançar cap a la catalanització del centre, però que actualment no és cap document referencial.

1. Context sociolingüístic

1.1. Alumnat

Actualment la procedència geogràfica dels alumnes del CEIP Can Parera és majoritàriament autòctona. No obstant això, cada vegada més, arriben alumnes provinents d'altres països de la Unió Europea i d'altres països no comunitaris.

Aquesta diversitat en l'origen geogràfic dels nostres alumnes suposa que la realitat lingüística del centre sigui variada.

- Més de la meitat dels nostres alumnes diu parlar habitualment només en castellà i una proporció elevada en català i castellà. La proporció d'alumnes que utilitzen el català com a llengua familiar és clarament inferior a les anteriors.
- D'entre les altres llengües amb un nombre de parlants minoritari al centre (àrab, xinès, berber, mandinga, wolof, polonès, soninqué, romanès...) destaca l'àrab.

1.2. Entorn

Montornès del Vallès (Vallès Oriental) és una població amb vora 15.000 habitants, que va patir una enorme immigració en els anys 60 – 70, amb el consegüent creixement de població que va comportar la creació de tot un barri nou (Montornès –Nord), vinculat al complex industrial “Riera Marsà”, i separat del nucli urbà pel riu Mogent i per la zona industrial pròpiament dita. Actualment l'activitat econòmica amb un pes més gran en el municipi és el sector industrial.

La població escolar de Montornès del Vallès es distribueix en 5 C.E.I.P. (Centres d'Educació Infantil i Primària) dos d'ells de més recent creació que de moment encara no tenen escolaritat completa, i 2 I.E.S. (un d'ells també de recent creació i incomplet) Tots set centres són de titularitat pública. No hi ha cap escola privada ni concertada en el municipi, si bé encara hi ha famílies – en nombre cada vegada més baix - que opten per alguna escola privada a Granollers. Hi ha 2 Llars d'Infants de titularitat privada a Montornès centre i una altra de titularitat Municipal situada en el barri de Montornès Nord.

Fins l'any 1.975, el poble comptava amb una única escola, al nucli urbà antic, que amb motiu de la seva pròpia evolució (d'escola unitària que va creixent fins a tenir dues línies en els seu millor moment, per ser reduïda finalment a una línia) va arribar a estar dividida en 4 locals escampats pel poble i que ara ha quedat centralitzada en només dos: Parvulari i Primària, cada un a un costat del mateix cèntric carrer.

5

L'any 75 es va construir l'escola de Montornès Nord. La població del barri ha mantingut una dinàmica pròpia: així que poden, les famílies baixen a viure al poble, i els pisos que deixen lliures són ocupats pels nouvinguts que no poden accedir a un habitatge en el nucli urbà. Actualment, aquesta població és formada en una bona part per famílies d'ètnies minoritàries, autòctones i forànies. Per donar compliment a l'objectiu del Departament d'Educació de fer una distribució equitativa de l'alumnat i afavorir la cohesió social, cada vegada és més gran la proporció d'alumnes nouvinguts que viuen a Montornès N. i que havien triat com a 1ª opció l'escola del seu barri.

La nostra escola, el CEIP Can Parera, fou inaugurada l'any 1980. Va ser edificada en un terreny “neutral”, sense urbanitzar, que quedava pràcticament a mig camí dels dos nuclis urbans. En el moment de la seva creació, l'alumnat va ser el provinent dels excedents de matrícula dels altres dos centres. Al llarg dels anys, però, diferents factors han contribuït a que l'espectre de les famílies usuàries del centre s'hagi anat ampliant: el procés de conscienciació de les famílies respecte l'elecció del centre escolar dels seus fills fa que cada vegada més es tinguin en compte altres motius fora de la proximitat al domicili. La urbanització del barri de Can Parera va crear un reduït nucli de població “natural” del centre,... La pròpia ubicació de l'escola, separada de qualsevol barri per la carretera, és un dels principals obstacles.

El moment actual de creixement urbanístic de Montornès planteja un futur amb perspectives d'augment de la demanda.

2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

2.1.1. La llengua, vehicle de comunicació i de convivència

2.1.1.1. El català, vehicle de comunicació

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, i per tant, és al llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del centre. La llengua catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre i és el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques. El català és la llengua usada en totes les activitats acadèmiques i és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre.

2.1.1.2. El català, eina de convivència

Caldrà vetllar perquè la llengua catalana no quedi limitada a una llengua exclusivament d'aprenentatge, per tant, s'haurà de dinamitzar l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana al centre educatiu.

El centre té consciència clara sobre la necessitat de l'ús del català en la comunicació quotidiana però no s'impulsen encara actuacions d'ús entre tota la comunitat educativa.

2.1.2. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana

2.1.2.1. Programa d'immersió lingüística

En aquells contextos sociolingüístics en què, quan arriba a l'escola, bona part de l'alumnat desconeix la llengua del sistema educatiu de Catalunya, s'aplicaran les estratègies del programa d'immersió lingüística per tal d'aconseguir que, en acabar l'ensenyament obligatori, tot l'alumnat tingui el mateix coneixement tant del català com del castellà.

Tot i que a la dècada dels 80 o a principi dels 90 el centre es va plantejar com s'havia d'ensenyar la llengua en una realitat en la qual l'alumnat era majoritàriament 6 castellanoparlant i que es va fer formació del programa d'immersió lingüística, l'arribada de molt professorat nou i d'alumnat amb diversitat lingüística fa que calgui actualitzar el PIL i adaptar-lo a la nova composició sociolingüística de l'alumnat.

2.1.2.2. Llengua oral

El centre prioritza el treball de la llengua oral en tots els seus registres. Per al centre el paper de la llengua oral és fonamental: cal aprendre a parlar, escoltar i exposar i dialogar per aprendre. Un bon domini de l'expressió és bàsic per ser ciutadans i ciutadanes que estiguin preparats per saber expressar de forma raonada i coherent les seves opinions.

El centre treballa en els cursos inicials la variant pròpia del català de la zona (en el cas de l'alumnat d'incorporació tardana també s'introdueix en primer lloc la variant de la zona) Posteriorment s'introdueix el coneixement de la resta de les variants de la llengua. En acabar l'ensenyament obligatori, l'alumnat té un bon coneixement de la variant estàndard del català de la zona.

Es treballa habitualment la llengua oral en tots els cicles i es treballen les diverses modalitats de textos orals (entrevista, conversa, dramatització, argumentació...) tant a l'àrea de llengua com a la resta d'àrees. No hi ha una consideració específica de la variant del català a la zona i es

treballen poc els registres de la llengua.

2.1.2.3. Llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'aplicaran les orientacions que dóna el currículum i es planificaran activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells.

Se segueix l'enfocament metodològic que dóna el currículum. Hi ha un plantejament global sobre l'ensenyament de la lectura i l'escriptura que té en compte que és un procés complex.

Les activitats que es proposen de lectura i escriptura tenen uns objectius clars.

En alguns cicles s'estableixen mecanismes de revisió per millorar cadascuna de les dues habilitats.

2.1.2.4. Relació llengua oral i llengua escrita

En un plantejament integrat de l'ensenyament de les habilitats lingüístiques, la relació que s'ha d'establir entre la llengua oral i la llengua escrita ha de ser recíproca. Hi ha activitats en què aquesta relació és inherent: la lectura expressiva, el teatre...

Hi ha un plantejament integrat de les quatre habilitats. Aquest plantejament és compartit per tot el professorat. Es planifiquen activitats des de totes les àrees en què la interrelació de les habilitats és present. El professorat comparteix que les activitats que tenen aquest plantejament permeten processar la informació i comunicar-la d'una manera més eficaç. 7

S'utilitza la llengua oral i la llengua escrita com a suport per analitzar, reflexionar i millorar l'altra habilitat. Es fan activitats en què la relació de la llengua oral i llengua escrita és inherent: lectura expressiva, teatre...

2.1.2.5. La llengua en les diverses àrees

L'aprenentatge de la llengua és responsabilitat del professorat de totes les àrees, el conjunt del claustre n'ha de ser conscient i actuar en conseqüència. Per tal que l'alumnat assolixi el nivell d'expressió i comprensió en català concretats en els criteris del projecte lingüístic de centre, l'equip docent aplicarà a l'aula metodologies que estimulin l'expressió oral i escrita amb suports didàctics en català, tenint en compte que això inclou aspectes que es relacionen amb els materials didàctics i l'avaluació.

2.1.2.6. Continuitat i coherència entre cicles i nivells/trams

Per garantir la funció educativa que tenen tots els centres escolars és bàsic que l'equip docent disposi d'un espai per poder coordinar-se i consensuar els principis metodològics que han d'orientar l'ensenyament de les dimensions que marca el currículum, per acordar els usos lingüístics que s'han d'emprar i el seu ensenyament i per fer el traspàs de la informació sobre les característiques de l'alumnat i sobre els valors que es volen transmetre i treballar.

El centre disposa de documents que concreten aspectes didàctics i organitzatius. Les programacions i els criteris d'avaluació, els revisa conjuntament l'equip docent. Es fa el traspàs d'una promoció d'alumnes quan hi ha un canvi d'ensenyant, quan hi ha un canvi d'etapa i quan hi ha un canvi de cicle. Cal Concretar un protocol amb la informació que cal passar. Hi ha coordinació amb els centres de secundària que reben alumnes del seu centre. Aquesta coordinació es redueix a un traspàs d'informació sobre l'alumnat. Les reunions de coordinació de nivell i les reunions de coordinació entre cicles estan planificades d'una manera sistemàtica, més pel que fa a la temporització que pel que fa a la temàtica que s'hi tracta.

2.1.2.7. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular

Els centres que reben alumnat nouvingut aplicaran estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una acollida al centre i una atenció lingüística de qualitat, de manera que se li faciliti l'accés a la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya en les millors condicions possibles. Existeix un pla d'acollida on es recullen i se sistematitzen la major part de les actuacions i les mesures organitzatives que s'han de posar en marxa per facilitar la incorporació de l'alumnat nouvingut. El centre ha establert mecanismes perquè aquest pla d'actuacions sigui compartit i aplicat per la major part del professorat.

8

Pel que fa a l'aprenentatge inicial de la llengua, s'ha iniciat processos de reflexió i adequació de les metodologies d'aprenentatge del català com a segona llengua amb alumnat nouvingut, però encara no s'ha arribat al punt que tot el professorat apliqui estratègies per facilitar una instrucció comprensible en totes les àrees.

Actualment el pla d'acollida s'ha d'actualitzar ja que aquest any s'ha concedit a l'escola mitja aula d'acollida i aquest document haurà d'actualitzar aquesta dada.

2.1.2.7.1. Alumnat que desconeix les dues llengües oficials

Els centres que reben alumnat nouvingut que desconeix les dues llengües oficials del sistema educatiu de Catalunya aplicaran estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una atenció lingüística personalitzada de qualitat que permeti l'accés en les millors condicions possibles al currículum ordinari.

Si hi ha aula d'acollida, es considera que el tutor/a és el responsable d'impulsar l'aplicació de metodologies per a l'aprenentatge inicial de la llengua i per facilitar una instrucció comprensible en totes les àrees. S'ha iniciat un procés de reflexió sobre quin ha de ser el tractament de les llengües curriculars pel que fa la seqüència d'aprenentatge.

2.1.2.7.2. Alumnat sud-americà de parla hispana

Els centres que reben alumnat nouvingut que desconeix la llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya aplicaran estratègies didàctiques i mesures organitzatives per tal d'aconseguir que aquest alumnat rebi una acollida al centre i una atenció lingüística personalitzada de qualitat que permeti l'accés en les millors condicions possibles al currículum ordinari.

Si hi ha aula d'acollida, es té en compte la diferència entre l'alumnat que desconeix les dues llengües oficials i el que en desconeix només una, tot i que no és un element prioritari a l'hora d'organitzar el currículum personalitzat de l'alumnat. En qualsevol cas, s'apliquen algunes

estratègies a partir de la proximitat de les llengües catalana i castellana per facilitar els aprenentatges, la comunicació i l'ús de la llengua vehicular des de l'inici de la incorporació de l'alumnat nouvingut.

2.1.2.8. Atenció de la diversitat

El centre ha de definir com organitzar l'atenció a la diversitat de necessitats i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, fet que, en temes lingüístics, s'ha de centrar fonamentalment a reforçar el desenvolupament de la llengua oral a parvulari, l'assoliment de la lectura i l'escriptura en el cicle inicial de l'educació primària i el desenvolupament de la comprensió lectora i l'expressió oral i escrita en la resta de cicles i nivells. Caldrà definir els mecanismes que s'han de posar en funcionament per assolir aquests objectius, els quals fan referència a l'adaptació del currículum, als aspectes organitzatius i a les orientacions metodològiques, comptant amb el suport dels serveis educatius.

9

El centre, amb l'assessorament dels serveis educatius, ha definit els mecanismes organitzatius, curriculars i pedagògics per atendre la diversitat de l'alumnat, d'acord amb les orientacions del Departament d'Educació. Tot i que, en general, aquests mecanismes s'apliquen, no existeixen espais de reflexió per adequar-los a la realitat canviant del centre.

2.1.2.9. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua

El centre organitza la programació curricular i l'avaluació per potenciar l'ús del català. També s'organitzen activitats que tenen com a finalitzar potenciar aquest ús.

El centre organitza de manera progressiva la programació curricular i l'avaluació en la potenciació de l'ús del català. En fa un seguiment, avaluant-ne el progrés, tot i que s'esmercen els recursos disponibles, l'ús de la llengua no millora suficientment.

2.1.2.10. Avaluació del coneixement de la llengua

El conjunt d'actuacions previst pel centre en relació amb les diferents fases de l'avaluació de l'aprenentatge i l'ús de la llengua inclourà la valoració dels processos d'ensenyament – aprenentatge de les dimensions comunicativa i literària, la gestió del currículum i els mecanismes de coordinació entre el professorat.

Existeixen criteris consensuats en relació amb les diferents fases del procés d'avaluació que s'apliquen majoritàriament, però no s'han actualitzat d'acord amb les noves orientacions curriculars i amb els nous perfils de l'alumnat. S'avaluen els processos d'aprenentatge i l'ús de la llengua relacionats amb la dimensió comunicativa i amb la dimensió literària; en aquest últim cas, a partir de textos incomplets i/o no contextualitzats. Els instruments d'avaluació són diversos i s'apliquen en diferents moments del procés d'ensenyament - aprenentatge, encara que no existeix una aplicació sistemàtica dels diferents tipus d'avaluació. Els resultats de l'avaluació són un element important a l'hora de decidir l'organització del currículum i l'atenció personalitzada a l'alumnat.

2.1.2.11. Materials didàctics

El centre, a l'hora de determinar els materials didàctics per a l'aprenentatge – ensenyament de la llengua catalana entesos en un sentit ampli (per tant, també s'han de tenir en compte els materials de les àrees no lingüístiques), aplicarà uns criteris clars i coherents sobre quines han de ser les seves funcions, sobre les característiques que han de tenir i sobre l'adequació al currículum, incloent-hi la dimensió literària.

S'apliquen criteris compartits per a la selecció dels llibres de text, però no per a l'adaptació i/o creació de materials per atendre la diversitat de necessitats d'aprenentatge ni sobre l'ús de materials que es consideren complementaris per als processos d'aprenentatge (diccionaris, textos reals, recursos audiovisuals...). La selecció del material per al tractament de la dimensió literària la fan els equips docents, però no defineixen una seqüència al llarg de tota l'etapa.

10

2.1.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe

2.1.3.1. Informació multimèdia

La incorporació de les tecnologies de la informació i de la comunicació al sistema educatiu respon al desenvolupament de la societat del coneixement en l'àmbit formatiu. Des d'aquest punt de vista, hi ha una relació directa entre el desenvolupament de les TIC i la llengua com a vehicle de comunicació i de convivència.

La incorporació de la llengua catalana com a llengua vehicular principal del programari i dels suports digitals en general que produeix el centre pot considerar-se parcialment assolida en el sentit que el centre l'ha incorporat quan ha trobat facilitats per fer-ho.

2.1.3.2. Usos lingüístics

La complexa situació sociolingüística de la societat catalana fa que el professorat de llengua treballi explícitament els usos lingüístics de l'alumnat, per tal de fer de la llengua catalana la llengua d'ús habitual. La resta del professorat hi col·laborarà des de les àrees.

El centre treballa explícitament els usos lingüístics de l'alumnat, ja que la dimensió plurilingüe i intercultural del currículum planteja continguts relacionats amb els usos socials en un context multilingüe com és el de Catalunya. A part del professorat de llengua, s'hi sent implicat tot l'equip docent.

2.1.3.3. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum Per formar parlants plurilingües i interculturals cal l'assoliment de la competència plena en català, la llengua pròpia de Catalunya, i en castellà com a garantia que l'escola proporciona als alumnes la competència que els cal per tenir les mateixes oportunitats; també el respecte per la diversitat lingüística i el desig d'aprendre altres llengües i d'aprendre de totes les llengües i cultures. A més, la diversitat lingüística present a les aules del centre i a l'entorn del centre s'aprofita per fer activitats relacionades amb el currículum. Es valora simbòlicament la diversitat lingüística, però rarament s'utilitza per fer alguna activitat de desenvolupament del currículum.

2.1.3.4. Català i llengües d'origen

Ha d'existir una relació directa entre l'aprenentatge de la llengua i l'establiment de vincles afectius basats en el reconeixement i valoració de la llengua d'origen de l'alumnat. Per això, els equips docents han de disposar d'informació sobre les diverses llengües familiars presents a l'aula per fer-ne ús. També han de tenir present la interdependència lingüística i l'assoliment de les competències comunes per millorar l'aprenentatge de tothom. Alguns professors i professores, per iniciativa individual, veuen una relació directa entre l'aprenentatge del català i el reconeixement i valoració de la llengua d'origen familiar de l'alumnat, i actuen en conseqüència.

11

2.2. La llengua castellana

2.2.1. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana

2.2.1.1. Introducció de la llengua castellana

El centre, atesa la composició sociolingüística de l'alumnat i la participació o no en un programa d'immersió, assegura una distribució coherent i progressiva del currículum de llengua castellana al llarg de l'etapa i estableix criteris que permetin reforçar i no repetir els continguts comuns que s'ha programat fer-los en el currículum de llengua castellana.

Segons el context sociolingüístic i el projecte educatiu propis, es vetlla per fer un desplegament del currículum incorporant el treball de les formes d'ús de la llengua castellana menys conegudes pel seu alumnat.

S'atenen les atencions individualitzades en llengua castellana.

Es té en compte la realitat sociolingüística de l'alumnat. Hi ha continuïtat i coherència metodològica entre el que es fa en català i el que es fa en castellà: es té clar que l'objectiu final és que l'alumnat tingui el mateix nivell de llengua catalana que de llengua castellana, però és un objectiu que no s'acaba d'aconseguir.

2.2.1.2. Llengua oral

El centre té present que l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de la llengua castellana inclogui activitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb especial èmfasi en la competència oral en els primers cursos. Es treballa bàsicament la variant estàndard del castellà, però es valoren les altres variants dels castellà, que cada cop són més presents al centre.

Es treballa habitualment la llengua oral en tots els cicles i es treballen les diverses modalitats de textos orals (entrevista, conversa, dramatització, argumentació...). Hi ha una consideració específica de les variants de la llengua castellana i es treballen els diversos registres de la llengua.

2.2.1.3. Llengua escrita

L'ensenyament de la llengua escrita ha de tenir com a objectiu aconseguir al final de l'ensenyament obligatori formar lectors i escriptors competents. Per aconseguir aquest objectiu s'aplicaran les orientacions del currículum i es planificaran activitats de lectura i escriptura que tinguin en compte les necessitats comunicatives i acadèmiques que té l'alumnat en els diversos nivells. Es farà coordinadament amb l'assignatura de llengua catalana per tal d'aprofitar-ne les transferències.

La majoria del professorat aplica alguns aspectes de l'enfocament metodològic que dona el

currículum, però no s'ha reflexionat conjuntament sobre quins canvis s'han de produir en la pràctica educativa per aplicar les orientacions. S'incorporen algunes activitats funcionals, però els aspectes formals continuen tenint molt més pes en l'ensenyament. No s'aprofita prou el que s'està treballant en llengua catalana.

12

2.2.1.4. Activitats d'ús

El centre preveu l'ús de la llengua castellana en la projecció dels resultats del treball curricular fora de l'aula d'aprenentatge mitjançant: suports comunicatius a l'ús, com ara la revista, la pàgina web, la ràdio o contactes amb altres centres d'indrets de parla castellana amb qui té un programa conjunt.

El centre assegura la presència dels recursos TIC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua castellana: com a mitjà d'accés a material divers, per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, per la vàlua afegida que aquestes eines tenen en el desenvolupament d'estratègies per al tractament de la informació i per a la difusió dels resultats de les tasques d'aprenentatge.

S'han previst activitats d'ús de la llengua castellana, però es tracta d'iniciatives individuals del professorat de llengua castellana.

2.2.1.5. Castellà a les àrees no lingüístiques

El centre planifica la impartició de blocs de continguts curriculars d'àrees no lingüístiques en castellà i en justifica la selecció. En la programació d'aquesta opció s'utilitza la metodologia pròpia de l'àrea i s'inclou suport lingüístic per tal de facilitar la compleció de les tasques i assegurar l'aprenentatge dels continguts.

No es fa cap matèria o activitat fora de les hores de castellà

2.2.1.6. Alumnat nouvingut

El centre ha de posar els mecanismes necessaris per tal que l'alumnat que s'incorpora tardanament al sistema educatiu i que no coneix cap de les llengües oficials, en acabar l'ensenyament, les conegui ambdues de la mateixa manera.

En una primera fase, s'ha assegurat un nivell bàsic de llengua catalana de l'alumnat nouvingut. Posteriorment s'ha iniciat un ensenyament de la llengua castellana que té present el que ja sap l'alumnat de llengua catalana i la presència del castellà en la societat.

2.3. Altres llengües

2.3.1. Llengües estrangeres

2.3.1.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa

L'alumnat, en acabar l'etapa, ha de conèixer, com a mínim, una llengua estrangera per tal d'esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural.

En aquest apartat el centre ha d'especificar quan comença l'aprenentatge / ensenyament de la primera llengua estrangera (caldrà tenir present la realitat sociolingüística de l'alumnat), quan, si escau, el de la segona llengua estrangera i quan, si escau, l'ensenyament d'altres llengües estrangeres. També ha d'especificar, si escau, quins blocs de continguts d'àrees no lingüístiques es fan en una llengua estrangera i justificar-ne l'elecció.

Es comença l'aprenentatge / ensenyament de la primera llengua estrangera a l3.

2.3.1.1.1. Desplegament del currículum

El centre assegura una distribució coherent i progressiva del currículum al llarg de l'etapa, segons el context sociolingüístic i el projecte educatiu propis, amb un tractament cíclic dels conceptes, variant els contextos d'ús d'acord amb l'etapa madurativa i les necessitats de l'alumnat, i ofereix oportunitats d'ús significatiu de la llengua estrangera dins i fora de l'aula i espais d'interacció / comunicació suficientment variats per donar resposta als diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat.

Una part significativa del professorat de llengües estrangeres dissenya situacions d'aprenentatge globals en què l'ús motivat i reflexiu de les estratègies lingüístiques i comunicatives donen resposta a les necessitats que té l'alumnat.

2.3.1.1.2. Metodologia

El centre vetlla perquè l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de les llengües estrangeres inclogui oportunitats perquè l'alumnat adquireixi habilitats lingüístiques, amb especial èmfasi en la competència oral en els primers estadis, contribueixi en el desenvolupament cognitiu de l'alumnat i l'ajudi a esdevenir progressivament autònom per continuar aprenent, i aprengui a treballar en col·laboració, tot respectant la diferència.

El professorat de llengües estrangeres ha consensuat que el desenvolupament competencial implica la capacitat d'utilitzar els coneixements i habilitats, de manera transversal i interactiva, en contextos i situacions que requereixen la intervenció de coneixements vinculats a diferents sabers, cosa que implica la comprensió, la reflexió i el discerniment, tenint en compte la dimensió social de cada situació. Se'n fa anualment un seguiment.

2.3.1.1.3. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera El centre estableix uns criteris de coherència i continuïtat metodològica per a la tria dels materials didàctics i vetlla per

donar oportunitats a l'alumnat per a l'accés a recursos addicionals variats que afavoreixen l'atenció a la diversitat. Cal que s'especifiquin els criteris de coherència i continuïtat metodològica que s'estableixen i com s'atén a la diversitat a partir de l'oferta de materials.

Periòdicament es revisen els llibres de text i els materials didàctics que es faran servir el curs següent segons les necessitats de l'alumnat. Es preveuen materials que serveixin per a l'ampliació dels coneixements.

2.3.1.1.4. Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera El centre assegura la presència dels recursos TIC, TAC i audiovisuals en l'aprenentatge de la llengua estrangera com a mitjà d'accés a material divers i autèntic, per atendre els diferents estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, per la vàlua afegida que aquestes eines tenen en el desenvolupament d'estratègies per al tractament de la informació, per diversificar els models lingüístics presents a l'aula i per a la difusió dels resultats de les tasques d'aprenentatge.

El centre ha entès que la utilització dels recursos tecnològics permet atendre la diversitat de l'alumnat i n'explora noves possibilitats.

2.3.1.1.5. L'ús de la llengua estrangera a l'aula

El centre decideix que l'aula de llengua estrangera sigui un espai d'immersió en la llengua d'aprenentatge entenent que aquest espai és la millor garantia per oferir oportunitats d'ús real i de contacte amb la llengua d'aprenentatge. Per tant, el professorat utilitza aquesta llengua com l'habitual en les interaccions (formals i informals) amb els alumnes vetllant sempre per establir un clima favorable en què l'alumnat se senti segur i estimulat per anar utilitzant-la progressivament.

El centre preveu l'ús de la llengua estrangera en la projecció dels resultats del treball curricular fora de l'aula d'aprenentatge mitjançant: suports comunicatius a l'ús, com ara la revista, la pàgina web, la ràdio...; activitats artístiques, com ara representacions teatrals, cant coral, exposicions...; i contactes amb altres centres d'àmbits locals o internacionals.

Hi ha un acord de tot el professorat de llengües estrangeres que preveu la potenciació de la llengua estrangera en les interaccions tant formals com informals, així com la projecció dels resultats del treball curricular fora de l'aula d'aprenentatge.

2.3.1.2.1. Avançament de l'aprenentatge de la llengua estrangera

El centre planifica l'avançament de l'aprenentatge de la primera llengua estrangera a l'educació infantil tenint en compte la contextualització d'aquesta llengua dins el currículum de l'educació infantil, seguint la metodologia pròpia d'aquesta etapa i assegurant la dedicació horària i una

organització que afavoreixi el contacte freqüent amb la llengua. Es vetlla perquè qui s'encarrega de l'experiència tingui la competència lingüística necessària i la formació específica per aquesta etapa.

En el nostre centre s'ha avançat l'aprenentatge de la llengua estrangera de 1er a P4. A P4 es fan sessions curtes i freqüents per tal d'afavorir l'adquisició dels objectius establerts.

També s'han introduït desdoblaments per tal de poder atendre les necessitats dels nens.

2.3.1.2.2. Aprenentatge integrat de continguts i llengua estrangera

El centre planifica la impartició de blocs de continguts curriculars d'àrees no lingüístiques en la primera llengua estrangera al cicle superior i en justifica la selecció. En la programació d'aquesta opció, s'utilitza la metodologia pròpia de l'àrea i s'inclou suport lingüístic per tal de facilitar la compleció de les tasques i assegurar l'aprenentatge dels continguts. Es vetlla perquè qui s'encarrega de l'experiència tingui la competència lingüística necessària i la formació metodològica de l'àrea.

Es dedica una hora de treball setmanal de la llengua anglesa en els tallers MAV.

2.3.2 Llengües complementàries procedents de la nova immigració

Els centres docents són espais de convivència, amb capacitat per generar noves complicitats i de sumar tot allò que tenen de positiu totes les cultures, on sigui possible, a més, que l'alumnat d'origen estranger pugui construir, com a ciutadà i ciutadana d'aquest país, una nova identitat compartida i no excloent que, en cap moment, impliqui la renúncia al bagatge lingüístic i cultural de cadascú.

Una de les línies d'actuació és facilitar que els nois i les noies de nacionalitat estrangera (i també el conjunt de l'alumnat) puguin conèixer les cultures i les llengües d'origen, com una manera més de valorar el bagatge cultural i lingüístic que ens aporten a la nostra societat, fet que, de ben segur, a més, també farà possible una millor acollida i una més gran cohesió social. El centre no té previst la realització de classes de les llengües d'origen en horari extraescolar, però esporàdicament en fa un ús simbòlic en cartells o treballs per tal d'afavorir l'autoestima de l'alumnat que té altres llengües.

16

2.4. Organització i gestió

2.4.1.1. Llengua del centre

Els rètols, cartells, murals i l'ambientació en general han de ser en català. El centre esdevé un referent d'ús de la llengua.

El centre educatiu, malgrat que no ha acordat seguir un criteri sobre l'ús del català, els rètols, els cartells i la decoració general del centre es fan en català.

2.4.1.2. Documents de centre

Els documents del centre: PEC (i PLC), RRI, i PAC, amb els continguts i referents de la llengua catalana, han d'impregnar la vida del centre, s'han de revisar i actualitzar periòdicament, els ha

de conèixer tot el professorat i cal tenir-los en compte en totes les actuacions per evitar contradiccions entre els continguts dels documents i les actuacions que se'n deriven. S'han de fer conèixer, encara que sigui en una versió reduïda, al conjunt de la comunitat educativa.

El nostre centre està en el procés de revisar i completar els documents esmentats. S'ha arribat a un consens sobre la necessitat d'ajustar les actuacions a aquests principis expressats en els documents.

2.4.1.3. Ús no sexista del llenguatge

Els centres educatius han d'utilitzar un llenguatge no sexista ni androcèntric. Cal que es treballi amb l'alumnat perquè puguin superar tota mena d'estereotips i perquè puguin tenir actituds crítiques davant dels continguts de risc que denigren les persones per motius de sexe o que l'associen a imatges tòpiques que es converteixen en vehicle de segregació o desigualtat.

En general, en tots els documents del centre es tenen en compte els criteris d'utilització d'un llenguatge no sexista ni androcèntric. En general, es treballa transversalment a les àrees del currículum.

2.4.1.4. Comunicació externa

El centre educatiu empra el català en les seves actuacions internes (actes, comunicats, informes...) i en la relació amb corporacions públiques de Catalunya, institucions i amb les empreses que contracta. També utilitza la llengua catalana en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català, sens perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà, si ho demanen. En aquest darrer cas, es farà en format bilingüe català/castellà. Excepcionalment, i durant el període d'acollida al centre, i sempre que sigui possible, es faran comunicats bilingües català/llengua d'origen per a les famílies nou vingudes.

El centre fa la documentació en català i s'atenen les peticions en castellà o altres llengües de la nova immigració.

17

2.4.1.5. Llengua de relació amb famílies

Segons l'article 20.2 de la Llei de política lingüística, l'escola ha de fer del català la seva llengua de treball i de projecció interna i externa. El desconeixement del català per part d'algunes famílies no ha de suposar que quedin excloses de les activitats del centre, però tampoc no ha de comportar una renúncia a l'ús de la llengua, que és una oportunitat per a la integració de les famílies de l'alumnat i per a la normalització i extensió del seu ús.

El centre educatiu ha acordat que tots els professionals del centre s'adreçaran habitualment en català a les famílies de tot l'alumnat, però no hi ha un seguiment del compliment de l'acord.

2.4.1.6.1. Serveis d'educació no formal

El centre educatiu ha de preveure de manera efectiva que, en l'organització de serveis d'educació no formal al centre (servei d'acollida matinal, menjador escolar, etc.), els adults responsables s'adrecin sempre en català a l'alumnat en qualsevol situació, vetllant per tal que la comunicació de l'alumnat sigui també en català. Per aconseguir-ho ha de garantir la coordinació del centre educatiu amb les persones que duen a terme aquestes activitats.

Existeix una preocupació al centre per tal que els serveis d'educació no formal coneguin i facin seves les orientacions i propostes del centre pel que fa al català com a llengua d'ús i al tractament de la diversitat lingüística.

S'han establert els mecanismes de coordinació oportuns però, a vegades, és difícil de controlar aquest ús.

2.4.1.6.2. Activitats extraescolars

El centre educatiu ha de preveure de manera efectiva que en l'organització i la realització d'activitats extraescolars (tallers d'estudi assistit, activitats d'educació no formal de l'AMPA o del Pla educatiu d'entorn, Esport a l'escola, etc.) se segueixin els mateixos criteris que s'han establert en el projecte lingüístic. Els responsables d'aquestes activitats s'adreçaran sempre en català a l'alumnat, tant en les situacions formals com en les més informals, vetllant per tal que la comunicació de l'alumnat sigui també en català. Per aconseguir-ho ha de garantir-se la coordinació del centre educatiu amb les persones responsables que duen a terme aquestes activitats.

Existeix una preocupació al centre per tal que els responsables de les activitats extraescolars coneguin i facin seves les orientacions i propostes del centre pel que fa al català com a llengua d'ús i al tractament de la diversitat lingüística. Es valora com a complicat portar a terme el seguiment.

18

2.4.1.6.3. Contractació d'activitats extraescolars a les empreses

L'Acord del Govern de la Generalitat, (30 de novembre de 2004) estableix: Per fomentar l'ús del català, el Govern exigirà la presència de la llengua en la contractació pública (...) En general, les empreses contractades per la Generalitat hauran d'utilitzar el català en els rètols, publicacions, avisos i en la documentació adreçada al públic. Quan l'idioma formi part, directament o indirectament, del producte o del servei contractats, aquests hauran de ser en català. Per tant, hom vetllarà perquè en la contractació d'activitats extraescolars les empreses usin el català (cases de colònies, transports, excursions, etc.).

Al centre educatiu s'ha acordat vetllar en la contractació d'activitats extraescolars amb les empreses perquè s'usi el català, sempre que hi hagi relació directa amb els alumnes.

2.4.1.7. Llengua i entorn

El centre participa en el pla educatiu d'entorn de la població (o es coordina en xarxa) per tal de treballar conjuntament amb les administracions públiques i amb les entitats i garantir la continuïtat i la coherència educativa en termes com l'ús de la llengua catalana, la interculturalitat i la cohesió social.

Al municipi no existeix un pla educatiu d'entorn.

2.4.2.1. Actituds lingüístiques

Segons la Declaració Universal de Drets Lingüístics, *tothom té dret a ésser reconegut com a*

membre d'una comunitat lingüística i, si s'estableix en el territori d'una altra, té el dret i el deure de mantenir-hi una relació d'integració. Per aquest motiu, el centre educatiu ha de tenir en compte la diversitat lingüística de l'alumnat i aprofitar-la, tant per afavorir l'autoestima com per enriquir el currículum i les activitats ordinàries del centre.

El centre no disposa de programes específics sobre drets lingüístics, interculturalitat i resolució de conflictes, però la totalitat del professorat actua per tal que els alumnes no rebin insults i menyspreus pel seu origen cultural, familiar, o pels seus trets.

2.4.2.2. Mediació lingüística (traducció i facilitació)

Cal establir pautes d'ús lingüístic favorables a la llengua catalana per tots els membres de la comunitat educativa i garantir que totes les activitats administratives i les comunicacions entre el centre i l'entorn siguin en llengua catalana, sense perjudici que s'arbitrin mesures de traducció en el període d'acollida de les famílies de l'alumnat nouvingut o que es faciliti documentació bilingüe català/castellà o s'atengui oralment en castellà aquelles persones que expressament ho demanin.

El centre ha regulat actuacions que dinamitzen l'ús del català, tot i que la seva pràctica és desigual i no generalitzada en els diferents àmbits.

19

2.4.3. Alumnat nouvingut

Amb l'alumnat nouvingut s'utilitzarà sempre el català per fer-ne possible la integració. Cal garantir una atenció individualitzada intensiva en la llengua del centre i que es faci amb metodologia d'ensenyament de llengua estrangera (L2 o llengua nova) i des d'un enfocament comunicatiu, durant el temps necessari.

En relació amb l'alumnat nouvingut, tot el centre utilitza sempre el català. Es garanteix una atenció individualitzada intensiva per aprendre aquesta llengua, i es fa amb un enfocament comunicatiu i amb la metodologia adequada. S'avaluen regularment els resultats i se'n fa un seguiment acurat.

2.4.4.1. El pla de formació de centre en temes lingüístics

El pla de formació de centre promou activitats de formació al centre educatiu d'acord amb el seu pla de formació específica, com a mesura professionalitzadora i com a element que doni cohesió al treball en equip dels docents d'una entitat educativa. Els objectius d'aquest pla de centre sorgiran a partir de la voluntat i de la capacitat de planificació de l'assessorament per part de les institucions col·laboradores (ICE). Els centres han de determinar les necessitats de formació tant lingüístiques com didàctiques (d'ensenyament de llengües i d'ensenyament en una llengua).

El centre ha fet una autodiagnosi amb les necessitat de formació relacionada amb els objectius estratègics i de millora de centre.

2.4.5.1. Coordinació cicles i nivells

A l'hora d'organitzar globalment la programació curricular de les àrees de llengües, per tal que

respongui a les necessitats de l'alumnat del centre, cal establir una coordinació entre el professorat d'un cycle, entre el professorat dels diversos cycles i entre el professorat de nivells diferents encara que, en el cas de l'ensenyament públic, siguin de centres diferents, independentment de la llengua que hi imparteixin.

S'ha iniciat una coordinació entre l'etapa d'educació infantil i cycle inicial pel que fa a l'àrea de català. A la resta de cycles la coordinació s'estableix bàsicament entre paral·lels a l'àrea de català i castellà respectivament.

2.4.5.2. Estructures lingüístiques comunes

El treball ben executat de les estructures lingüístiques comunes ajuda a assolir els objectius de l'aprenentatge de la llengua catalana, castellana i llengües estrangeres de l'educació primària i secundària. L'eix vertebrador de l'ensenyament de llengües de Catalunya gira entorn del tractament d'aquestes llengües i en com s'organitza l'ensenyament - aprenentatge de les estructures lingüístiques comunes.

El centre no ha fet cap reflexió sobre el tractament de les estructures lingüístiques comunes. Cada professor de llengua opta de manera individual pel que fa a la programació i metodologia de les diverses llengües.

20

2.4.5.3. Projectes d'innovació

El centre participa en projectes d'innovació pel que fa referència a l'aprenentatge – ensenyament de les llengües.

Es participa en un projecte d'innovació que repercuteix en tot el centre pel que fa a l'ensenyament – aprenentatge d'una de les llengües del currículum.

2.4.6. Biblioteca escolar

La biblioteca escolar és un centre de recursos, un espai d'aprenentatge i de suport al desenvolupament de les àrees curricular, on es pot trobar tot tipus d'informació en diferents suports, que ha d'estar a l'abast de l'alumnat, del professorat i de tota la comunitat educativa.

La composició del seu fons ha de respondre al nivell educatiu de l'alumnat del centre i ha de preveure la diversa tipologia dels seus usuaris/es. La llengua dels documents ha de ser preferentment la catalana, però també el fons ha de tenir en compte les llengües curriculars i la diversitat lingüística de l'alumnat. Tanmateix, el fons s'ha de mantenir actualitzat i ha d'haver-hi un equilibri entre els materials de ficció i els de coneixements, un 60% i un 40% aproximadament.

La dinamització de la biblioteca escolar comprèn la planificació i el desenvolupament de diferents programes, propostes i activitats de foment de la lectura i el pla de lectura del centre.

El centre té una biblioteca, però amb buits temàtics i/o amb desconeixement d'alguns aspectes com: el volum de llibres per nivells educatius, el volum de llibres escrits en llengua catalana i en altres llengües, tant curriculars com les de la nova immigració, o la proporció existent entre els llibres de coneixements i els de ficció. Pel que fa al foment de la lectura, el centre fa alguna activitat, recollida al PAC, en què la biblioteca té alguna implicació.

2.4.6.1 Accés i ús de la informació

L'accés i ús de la informació o la competència informacional, té com a objectiu la promoció d'activitats encaminades a l'adquisició de les habilitats i destreses necessàries per ajudar l'alumnat a reconèixer quan la informació és necessària, com localitzar-la, com avaluar-la i com

comunicar-la de forma efectiva, amb l'objectiu de transformar-la en coneixement personal. Aquest plantejament implica el desenvolupament d'habilitats de pensament, d'ús de tecnologies d'informació i d'ús de fonts d'informació general. El treball de la competència informacional ha de ser assumit per tot el professorat en col·laboració amb la biblioteca del centre, entesa com a espai transversal de suport en el desenvolupament de les àrees curriculars. En aquest procés formatiu s'ha de tenir en compte la situació sociolingüística actual de la societat catalana, amb el català com a llengua vehicular i la presència de les llengües curriculars i les de la nova immigració. Es disposa d'un PLC que, en un principi, va servir per avançar cap a la catalanització del centre. Aquest PLC s'ha actualitzat però no recull activitats referides a l'ús i recerca de la informació dins la biblioteca.

21

2.4.6.2. Pla de lectura de centre

El Pla de Lectura de Centre (PLEC) és el conjunt d'objectius i metodologies per promoure: 1) l'aprenentatge de la lectura, entès com una progressió ascendent en l'adquisició de la comprensió lectora, 2) l'aprenentatge a través de la lectura, entès com la capacitat de cercar, comprendre i assimilar textos amb una finalitat investigadora concreta, 3) el gust per llegir, entès com l'adquisició d'un hàbit basat en el gaudir, i 4) la formació d'usuaris, entesa com l'adquisició de les eines, tècniques i metodologies de les diferents formes d'accés tant a la lectura com a font d'informació com a la lectura com a font de gaudir.

El centre educatiu ha de treballar en col·laboració activa amb les famílies (AMPAS) i altres institucions, com poden ser les biblioteques públiques i les administracions (plans d'entorns, plans municipals...).

El PLEC ha de reconèixer la complexa situació sociolingüística de la societat catalana, i vetllar perquè el català continuï essent la llengua vehicular i d'aprenentatge, a la vegada que hi hagi una presència adequada de les altres llengües curriculars i un reconeixement de les de la nova immigració.

El centre no disposa d'un PLEC, tot i que es realitzen diferents activitats d'animació a la lectura impulsades per diferent professorat, departaments, cicles, des de la biblioteca de l'escola i/o amb la biblioteca del municipi.

2.4.7.1. Pàgina web del centre

El centre té una pàgina web que li permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. S'hi pot trobar tota la informació que necessita l'alumnat i les seves famílies: documentació, informació sobre els estudis que es fan al centre, característiques, programació de sortides, activitats extraescolars, participació en projectes... La web és en llengua catalana, tot i que pot haver-hi escrits en altres llengües si corresponen a activitats fetes en altres llengües curriculars.

La pàgina web és un recurs compartit i usat per tota la comunitat educativa i s'han establert els mecanismes per actualitzar-la constantment. Hi ha un criteri clar de l'ús de la llengua catalana i de les altres llengües presents als centre.

2.4.7.2. Revista

El centre té una revista que permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. Serveix per

treballar el llenguatge periodístic amb l'alumnat i per difondre les activitats i els treballs en què es participa. També hi ha espais de reflexió dedicats bàsicament a les famílies.

La revista és un recurs pedagògic del propi centre i s'han establert els mecanismes per facilitar-ne la participació de tot el alumnat. Hi ha un criteri clar de l'ús de la llengua catalana i de les altres llengües presents al centre.

22

2.4.7.3. Exposicions

El centre organitza, amb la col·laboració d'organismes públics o d'entitats, exposicions sobre temàtica relacionada amb el món de l'educació. Es prioritza que siguin en llengua catalana.

Esporàdicament s'organitzen exposicions al centre, però no hi ha cap criteri compartit ni pel que fa als continguts ni pel que fa a l'ús de la llengua catalana. S'organitzen segons les ofertes que arriben al centre.

2.4.8. Xarxes de comunitats virtuals

El centre potencia l'existència de xarxes de comunitats virtuals en les quals intervenen tant el professorat (per intercanviar experiències, recursos, formació...) com l'alumnat (per treballar aspectes relacionats amb el currículum i l'ús i el coneixement de les diverses llengües presents als centre).

El centre participa activament en el Projecte Xarxa de Zona i, per tant, properament s'iniciarà l'intercanvi d'experiències, recursos, formació...

Algunes aules disposen de BLOG'S.

2.4.9. Intercanvis i mobilitat

Els intercanvis epistolars, telemàtics i presencials, la col·laboració entre centres i les colònies i estades lingüístiques creen dinàmiques encaminades a millorar la competència lingüística de l'alumnat, a viure necessitats de comunicació i interacció reals en el seu propi context, a generar bones pràctiques, a facilitar la interrelació sociocultural i a afavorir el coneixement de la riquesa històrica, lingüística i cultural d'altres indrets.

En la programació de cada matèria se solen preparar diverses sortides acadèmiques, que completen el currículum de la matèria en el seu vessant més pràctic, però no sempre es relacionen directament amb la millora de la competència lingüística de l'alumnat.

2.4.10. Dimensió internacional del centre educatiu

Participació:

La dimensió europea i internacional del centre educatiu és garantia de participació en un món global. La incorporació del desenvolupament de la dimensió europea i internacional en les finalitats educatives del projecte de centre permet concretar accions i planificar projectes a curt, mitjà i llarg termini, promoguts i prioritzats des del projecte lingüístic plurilingüe.

El desenvolupament de la dimensió internacional del centre dóna oportunitats a l'alumnat i al professorat de conèixer, col·laborar i treballar conjuntament amb altres centres d'arreu del món per a la millora dels processos educatius vers el diàleg intercultural i la ciutadania activa.

23

Cal que la finalitat de millorar la dimensió europea o internacional del centre s'integri en el projecte lingüístic plurilingüe i els projectes específics estiguin planificats, reconeguts i acceptats per tota la comunitat educativa.

Coordinació:

La dimensió europea i internacional del centre educatiu afavoreix la projecció externa del centre i ajuda a la cohesió interna dels equips docents pel que fa a la innovació i la renovació metodològiques.

Per facilitar la participació del centre en programes i projectes internacionals és imprescindible la coordinació dels equips docents i dels referents de les diferents llengües impartides als centre educatiu, amb una col·laboració promoguda i prioritzada des del projecte lingüístic plurilingüe.

Cal que la comunitat educativa afavoreixi un temps de reflexió compartida per al professorat implicat en projectes internacionals i estimuli l'autonomia de treball entre l'alumnat que hi participa.

La coordinació d'actuacions, participants i ús dels recursos lingüístics i comunicatius per a desenvolupar un projecte internacional ha d'estar impulsada en el projecte lingüístic plurilingüe.

El centre no ha participat mai en projectes europeus o internacionals, i no incorpora el desenvolupament de la dimensió europea en les finalitats del seu projecte educatiu.

3. Avaluació del projecte

El projecte lingüístic és un document viu, que s'ajusta a les demandes i necessitats del centre quan aquestes apareixen. Les eines per dur a terme una avaluació periòdica del projecte es descriuen a continuació:

- Proves externes al centre: Proves de competències bàsiques i proves de diagnosi.
- Proves internes: Avaluacions inicials i avaluacions de seguiment.

El resultat objectiu d'aquestes proves determina els ajuts, desdoblaments, projectes, recursos i canvis per promoure la millora en els objectius proposats en la PGA del centre.

4. Concreció operativa del projecte (Pla anual)

A partir de la diagnosi portada a terme a partir de l'elaboració del projecte lingüístic, en aquest apartat es concreten els objectius que, com a centre, marquem com a prioritaris per treballar durant el cursos següents:

OBJECTIUS	ACTUACIONS	RESPONSABLES	TEMPORITZACIÓ	INDICADORS
- Incloure els criteris per a la selecció de materials i la seqüència didàctica per a la dimensió literària	Concreció dels materials i seqüència didàctica i recull al document d'Organització de centre	Cada cicle	CURS 09-10	- Valorar i revisar el document d'Organització de centre per tal de fer constar la selecció de material i seqüència didàctica.
- Rebre formació en programació multinivell i competencial contemplant la continuïtat al llarg de les dues etapes.	Formació durant el curs 09-10	Direcció, CRP	CURS 09-10	- Avaluació en acabar el curs sobre la utilitat de la formació rebuda.
- Unificar la metodologia per elaborar el Plans Individuals i adaptacions	Claustre a inici de curs	Educació especial i EAP	CURS 09-10	- Recull de l'avaluació a la memòria d'educació especial
- Establir criteris per tal de triar el programari i suports digitals que prioritzin la llengua vehicular - Potenciar l'ús d'aquest programari en català en totes les activitats possibles	- Completar la presentació didàctica dels temes o fenòmens amb Power Points (projecció) Crear una carpeta on es guardin tots aquest documents. - Escoltar/veure contes en pantalla (PC) - Jocs didàctics adients (PC) - Activitats de recerca d'informació prèvia a l'inici del tema - Dictats / redaccions amb processador de textos (PC) - Ús d'enciclopèdies virtuals	- C.M i C.S - Educació Infantil (E.I) i educació primària (E.P) - E. I i E.P - E.I i E.P - C.M i C.S (Mestra d'informàtica dels cursos) C.M i C.S (Mestra d'informàtica dels cursos)	Aquestes actuacions s'iniciaran durant el curs 09-10 però caldrà continuar treballant-les durant els cursos següents per tal que esdevinguin metodologies ordinàries.	- Avaluació a la memòria del Pla Anual

	- Ús per part dels nens de càmeres de fotos en sortides i colònies. - Ús per part dels nens de programes de gestió d'imatge per preparar presentacions i/o arxius - Ús dels blogs - Ús dels micròfons. Ràdio Can Parera.	- Incloure el càrrec a la classe a partir de C.M - C.S a l'hora de presentar els projectes. - E.I i E.P. Implantar el seu ús a Educació Primària (a partir del treball a l'hora d'informàtica, comissions, etc) - C.S		
- Treballar explícitament la diversitat lingüística.	- Estudi cada inici de curs de la diversitat lingüística (no català -no castellà) - Ús de la revista (Xafardera i Mini) per comunicar activitats interlingüístiques que es fan a l'escola. - Tenir en compte la diversitat lingüística en la programació de les activitats col·lectives a l'escola (festes, mostra de cuines,	- E.I i E.P - E.I , E.P i Comissió de Premsa - E.I i E.P	Aquestes actuacions s'iniciaran durant el curs 09-10 però caldrà continuar treballant-les durant els cursos següents per tal que esdevinguin metodologies ordinàries.	- Avaluació a la memòria del Pla Anua.l

	costums...) - Incloure en els Projectes i/o centres d'interès algun tema relacionat amb els llocs d'origen dels nens. - Plantejaments integradors. Biblioteca escolar/d'aula com a espai d'interrelació lingüística. - Plafons comunicatius/d'informació amb notes per a les famílies. - Disseny d'algunes activitats lingüístiques que incloguin paraules, cançons, poemes... en altres llengües, que donin protagonisme als alumnes que les parlen. - Intercanvi de cançons, llibres en altres idiomes per familiaritzar-se'n, de frases festes, històries, calendaris,... - Tenir en compte, en funció de la composició de la classe, la diversitat lingüística (poder afegir algun rètol en una altra llengua, racó de la diversitat...)	- Iniciar-ho al C.I - Comissió de Biblioteca - E.I - E. I i E.P - C.S Programa E Twinning (Núria Coca) - A partir de C.M - Aula d'Acollida	CURS 09-10	28

- Reconèixer i valorar la llengua d'origen de l'alumnat.	- Estudi de les llengües maternes dels alumnes. - Recerca de diccionaris en diferents idiomes.	CAD	CURS 09-10	- Avaluació a la memòria de la comissió.
- Incloure a la programació d'aula l'organització dels alumnes tenint en compte la diversitat lingüística	- Concreció de l'organització dels alumnes	CICLES	CURS 09-10	- Avaluació a la memòria del pla anual

5. Annex

5.1. Distribució horària de les àrees lingüístiques

CICLE INICIAL	h. pròpies del Cicle	h. lliure disposició	total hores Cicle	hores /setmana
Llengua catalana	140 h	175 h	420 h	6
Estructures comunes	105 h	-		
Llengua castellana	140 h	70 h	210 h	2
Llengua estrangera: anglès	70 h	70 h	140 h	2

CICLE MITJÀ	h. pròpies del Cicle	h. de lliure disposició	total hores Cicle	hores /setmana
Llengua catalana	140 h	140 h	350 h	5
Estructures comunes	70 h	-		

Llengua castellana	140 h	70 h	210 h	3
Llengua estrangera: anglès	105 h	105 h	210 h	3

CICLE SUPERIOR	h. pròpies del Cicle	h. de lliure disposició	total hores Cicle	hores /setmana
Llengua catalana	140 h	70 h	280 h	4
Estructures comunes	70 h	-		
Llengua castellana	140 h	105 h	245 h	3,5
Llengua estrangera: anglès	140 h	70 h	210 h	3

TOTAL ETAPA	Llengua catalana	Llengua castellana	Llengua estrangera: anglès

* En cada cas calia compensar a la dedicació a la llengua castellana les hores d'estructures lingüístiques comunes que queden assignades a l'àrea de català.

L'opció triada les compensa globalment (245 h al llarg de l'Etapa), però amb una distribució al llarg dels cicles diferent.

Tocaria CI 105 h

CM 70 h

CS 70 h

I nosaltres les hem compensat: CI 70 h

CM 70h

CS 105